

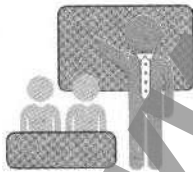
مرکز آوازی برای آموزش مرآت
مرآت پشتیبان مدارس

بسته مدیریت کلاس

با این بسته هم با هم بهتر یاد می گیریم

کاربرگ

تعریف کاربرگ:

برگ آموزش در خدمت فرایند تدریس

کاربردهای کاربرگ:

- معلم: کمک به پیاده سازی طرح درس مورد نظر معلم و ارزشیابی از وضعیت دانش آموزان در حین تدریس
- دانش آموز: ارائه بازخورد مناسب به دانش آموز در مورد میزان یادگیری مفاهیم جدید درسی و ابزار مشارکت در فرایند یادگیری
- مدیر و مشاور: ابزار بازخوردگیری از پیشرفت آموزشی در کلاس

بسته آموزشی در اسناد بالادستی چه جایگاهی دارد؟

در اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت کشورمان در چند سال اخیر، حول موضوع تأثیر به کارگیری بسته‌های آموزشی در افزایش کیفیت آموزش در مدرسه، تأکید زیادی شده است. برای آشنایی با این جایگاه، به دو راهکار زیر از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش می‌توان اشاره کرد: راهکار ۳-۹- توسعه مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی در انجام امور مربوط به تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی در چارچوب سیاست‌های آموزش و پرورش با تأکید بر سیاست تولید بسته‌های آموزشی و سیاست چندتألیفی در کتاب‌های درسی. راهکار ۹-۲۱- حاکمیت برنامه‌محوری به جای کتاب‌محوری و تولید بسته‌ی آموزشی در برنامه‌های درسی با رعایت اصل معلم‌محوری.

بسته مدیریت کلاسی چیست؟

بسته مدیریت کلاسی به عنوان یک بسته آموزشی شامل طرح درس، کاربرگ، کتاب کار و تمرین، محتوای دیجیتال و آزمون‌های هماهنگ، مجموعه‌ای همسو از رسانه‌ها و ابزارهای آموزشی را تشکیل می‌دهد که در قالب یک بسته‌ی حداقلی تا حداکثری، با رویکرد نگرش سیستمی در فرآیند آموزشی مدرسه و در راستای اهداف برنامه‌ی درسی، برای پایه‌های مختلف تحصیلی، طراحی و تدوین شده است. منظور از رویکرد سیستمی در مدارس، تدوین «اهداف قصد شده» در قالب طرح درس، تسهیل «اهداف اجرا شده» در قالب ابزارهای آموزشی «بسته مدیریت کلاسی» و ارزیابی از «اهداف کسب شده» در قالب آزمون‌های هماهنگ و بازخوردهایی است که به واسطه‌ی برگزاری این آزمون‌ها در اختیار اعضای مدرسه قرار می‌گیرد. در واقع، «بسته مدیریت کلاسی» بستری فراهم می‌سازد تا مدارس برای انتخاب ابزارهای مناسب آموزشی برای استفاده‌ی معلم در کلاس درس، آزادی عمل حداکثری در اختیار داشته باشند. بنابراین، در قالب «بسته مدیریت کلاسی» ابزارهای آموزشی متنوعی طراحی و به مدارس پیشنهاد می‌شود، تا مدیریت مدرسه و معلمان با توجه به نیازهای موجود در مدرسه‌ی خود، ابزار مناسب برای تحقق اهداف آموزشی معین شده را انتخاب نمایند و با بررسی نتایج کسب شده در آزمون‌های مرآت، از اثربخشی ابزارهای به کار گرفته شده در کلاس‌های درس، آگاهی پیدا کنند (برای آشنایی بیش‌تر با «بسته مدیریت کلاسی» به کتاب مرجع مدرسه و خانواده و اینفوگراف‌های مربوطه در این مجلد و یا به سایت www.meraat.ir مراجعه نمایید).

کاربرگ چیست؟

کاربرگ، برگ آموزش در خدمت فرآیند تدریس است که به عنوان یک ابزار آموزشی با هدف تسهیل اجرای اهداف آموزشی در جریان تدریس معلم، در «بسته مدیریت کلاسی» طراحی و تدوین شده است. کاربرگ، ابزار آموزشی است که از طریق آن معلم می‌تواند با خلق موقعیت‌های یادگیری فردی و گروهی در کلاس، پیوسته فرآیند تدریس را ارزشیابی نماید و بازبینی هفتگی آن تصویر روشنی از فعالیت‌های آموزشی صورت گرفته در کلاس‌های درس به مدیریت مدرسه ارائه می‌کند. کاربرگ طرح درس عملیاتی شده‌ی معلم است که به وسیله‌ی آن می‌تواند کلیه‌ی اهداف اصلی را در کلاس به تدریس، مباحثه و بازخورد بگذارد و از تحقق کف آموزش در کلاس اطمینان یابد. با استفاده از صندوق تجربیات، معلمان محترم می‌توانند تجربیات خود را به اشتراک بگذارند.

از جمله اهداف طراحی کاربرگ «بسته مدیریت کلاسی» تسهیل و بهبود فرآیند تدریس معلم در کلاس درس است. زمانی می‌توان از بهبود تدریس کلاسی سخن به زبان آورد که بتوان ابزار مناسب را به شیوه‌ای مؤثر به کار گرفت. شاید بهترین مرجع در مورد چگونگی استفاده‌ی مؤثر از کاربرگ در کلاس‌های درس، معلمانی باشند که از این ابزار «بسته مدیریت کلاسی» استفاده نموده و متناسب با ویژگی‌های مختلف دانش‌آموزان و نحوه‌ی تدریس خود، کارکرد جدیدی برای این ابزار آموزشی تعریف می‌کنند. بنابراین، در سال تحصیلی جدید به منظور ارتباط دوسویه معلمان و دپارتمان علمی مرآت و اشتراک‌گذاری تجربیات معلمان با یکدیگر، بخش‌های ویژه‌ای در پایگاه اینترنتی مرکز نوآوری‌های آموزشی مرآت، پیش‌بینی شده است که معلمان محترم می‌توانند علاوه بر ارتباط دوسویه با سرگروه علمی درس مربوطه خود، تجربه و یا پیشنهاد مورد نظر خود در استفاده از «بسته مدیریت کلاسی» را با ذکر نام و مشخصات در این قسمت، ثبت کنند. بخشی از این تجربیات که موضوعات کلیدی در دستیابی به تدریسی مؤثر و موفق را شامل می‌شوند، در کتاب معلم «بسته مدیریت کلاسی» به چاپ خواهد رسید.

به نام پروردگار یکتا

«لفظی که از لطافت آن جان کند حضور / رقصد زبان به سازش و آید به دیده نور / چون خاک کشورم / چون ذوق کودکی / چون بیت رودکی / چون ذره‌های نور بصر می‌پرستمش»

(عبید رجب - شاعره معاصر تاجیک)

آن گاه که آدمی به خلقت یگانه، از دیگر مخلوقات متمایز شد و جام وجودش از نفحه «ونفخت فیہ من روحی» لبریز گشت، زبانش با نام «هو الخلاق» گفتن آموخت و ارغنون وجودش نغمه‌ها نواخت. گاه بر زبان فردوسی سخن راند، چندی بر خامه سعدی رخ نمود و چندی دیگر در مجلس انس حافظ جلوه‌گری کرد. روزکی نیوشای ساغر ختام بود و چند صباحی، کوهکن بیستون نظامی، تا که از مجنون جامی، مشق عشق آموخت.

از دیرباز تاکنون، شیرین سخنان پارسی‌گوی، از دریای دُر خیز زبان فاسی، لفظ و معنا را بر کتیبه وزین سخن، نقش و نگار داده‌اند تا «نونو طراوتی بدهد / چون سبزه بهار»

بی‌تردید پاسداشت زبان فارسی، رمز هویت ملی ما، با سنجیده و سخته گفتن، هوشیارانه شنیدن، روان خواندن و شیوا نوشتن میسر خواهد بود. بر این اساس، بر خود فرض دانستیم تا برای همراهی با شما استادان و دبیران و دانش‌آموزان عزیز، تجارب و آموخته‌های خویش را پیش روی نهیم تا آن چه نیک است برگزینیم و آن چه باید با محک اندیشه بارور شما گرمی دوستان، صیقل دهیم. تهیه و تنظیم کار افزار آموزشی «کتاب کار و تمرین زبان فارسی (۱)» حاصل تلاش ماست که پیشکش می‌نماییم.

سعی مؤلف بر آن بوده است تا با طراحی و تدوین مجموعه پرسش‌های متنوع، در سطوح مختلف شناختی، فرایند یاددهی-یادگیری را تسهیل بخشد. در طراحی سؤالات، شیوه‌ای اتخاذ شده است تا ضمن طرح ظرایف علمی-ادبی، قدرت تحلیل و درک و استنباط فراگیران ارتقا یابد. کتاب مذکور را بر پایه‌هایی بنیاد نهادیم که در پی آورده می‌شود:

- توجه به انواع ارزشیابی، با تکیه بر اهداف آموزشی کتاب درسی؛
- بهره‌گیری از انواع پرسش‌های چند گزینه‌ای، کامل کردنی، کوتاه پاسخ و ...؛
- چینش پرسش‌ها از سطوح آسان به دشوار؛
- ایجاد زمینه‌های مناسب برای تفکر واگرا و خلاقانه؛
- تأکید بر تمرین و ممارست تدریجی، با طراحی آزمون‌های فصلی؛

این مجموعه سؤالات، به گونه‌ای تنظیم شده‌اند که گزینش آن‌ها به اقتضای زمان و شیوه مطالعه فردی هریک از دانش‌آموزان امکان‌پذیر است؛ لذا انتخاب روش مناسب فردی و جمعی، در بهره‌گیری از محتوای تدوین شده، می‌تواند تکمیل‌کننده فرایند تألیف و نیز فرایند آموزش باشد.

از دیگر اهداف تنوع و تعدد پرسش‌های این کارافزار آموزشی، فراهم آوردن زمینه‌های مؤثر و مناسب برای پیوند «خانه و مدرسه» در بهبود یادگیری دانش‌آموزان مستعد و علاقه‌مند است؛ بنابراین رهنمودهای مؤثر دبیران گران‌قدر و توانمند، می‌تواند راهکارهای مفید را برای مدیریت زمان پاسخ‌گویی به سؤالات مندرج در کتاب مورد نظر، در اختیار دانش‌آموزان ادب دوست قرار دهد.

امید آن که همواره «زبان فارسی» در قله عزت و سرفرازی پویا و پایا بدرخشد و آرزومند است:

«کاین عشق پاک در دل دل‌پرور جهان،

ماند همی جوان،

تا هست آدمی، تا هست عالمی»

برنگاهبانان فرهنگ و ادب فارسی درود باد

شهناز عبادتی

فهرست

درس اول: الهی! - همای رحمت - بیاموزیم ۱: تلمیح..... ۷	هفته آموزشی ۱
درس دوم: ادبیات حماسی: رستم و اشکبوس - بیاموزیم ۲: واج آرایی..... ۹	هفته آموزشی ۲
درس سوم: حماسه مصنوع: حمله حیدری - درس چهارم: ادبیات نمایشی: بچه‌های آسمان - آورده‌اند که ۱۱	هفته آموزشی ۳
درس پنجم: ادبیات داستانی معاصر: کباب غاز - بیاموزیم ۳: کنایه..... ۱۳	هفته آموزشی ۴
درس ششم: گنجه مرد - درس هفتم: سووشون - آورده‌اند که ... - شعر حفظی: آواز عشق..... ۱۵	هفته آموزشی ۵
درس هشتم: کلبه عمو تم - تو را می‌خوانم..... ۱۷	هفته آموزشی ۶
درس نهم: در بیان‌های تبعید - از یک انسان - آورده‌اند که ... - شعر حفظی..... ۱۹	هفته آموزشی ۷
درس دهم: دخترک پینوا - درس یازدهم: مانده‌های زمینی - آورده‌اند که ۲۱	هفته آموزشی ۸
جمع‌بندی (۱): دروس ۱ تا پایان ۱۱..... ۲۳	هفته آموزشی ۹
درس دوازدهم: در آرزوی تو باشم - دل می‌رود ز دستم - بیاموزیم ۴: ایهام..... ۲۵	هفته آموزشی ۱۰
درس سیزدهم: ادبیات تعلیمی: باغ عشق - پیدای پنهان - بیاموزیم ۵: قصیده - آورده‌اند که ۲۷	هفته آموزشی ۱۱
درس چهاردهم: تربیت انسانی و سنت ملی ما - درس پانزدهم: جلوه‌های هنر در اصفهان..... ۲۹	هفته آموزشی ۱۲
درس شانزدهم: خسرو - مایع حرف‌شویی - بیاموزیم ۶: طنز - شعر حفظی: پشت دریاها - آورده‌اند که ۳۱	هفته آموزشی ۱۳
درس هفدهم: داروگ - باغ من - انتظار - بیاموزیم ۷: متناقض‌نما..... ۳۳	هفته آموزشی ۱۴
درس هجدهم: سفر به خیر - در سایه‌سار نخل ولایت..... ۳۵	هفته آموزشی ۱۵
درس نوزدهم: حدیث جوانی - در کوچه‌سار شب - آورده‌اند که ۳۷	هفته آموزشی ۱۶
درس بیستم: سفرنامه - به سوی تخت‌جمشید - درس بیست و یکم: خاطرات اعتمادالسلطنه - آن روزها..... ۳۹	هفته آموزشی ۱۷
درس بیست و دوم: شخصی به هزار غم گرفتارم - طرحی از یک زندگی - بیاموزیم ۸: حبسیه - آورده‌اند که ... - شعر حفظی..... ۴۱	هفته آموزشی ۱۸
درس بیست و سوم: چند تک بیت - بیاموزیم ۹: اسلوب معادله - درس بیست و چهارم: مسافر - ریشه پیوند - مناجات..... ۴۳	هفته آموزشی ۱۹
جمع‌بندی (۲): کل کتاب..... ۴۵	هفته آموزشی ۲۰